

تحلیل داده‌های کیفی با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA ۱۲

Qualitative Data Analysis
By Using MAXQDA ۱۲

تألیف:

دکتر محسن نیازی

حامد نظری

سرشناسه	نیازی، محسن، ۱۳۴۴
عنوان و نام پدیدآور	تحلیل داده‌های کیفی با استفاده از نرم‌افزار ۱۲ Qualitative Data / MAXQDA Analysis by Using MAXQDA ۱۲
مشخصات نشر	تهران، آرون، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۸۰ ص.
شابک	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۳۱ - ۵۵۶ - ۷
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	مکس کیودی‌ای (فایل کامپیوتری) تحقیق کیفی
موضوع	MAXQDA (Computer file) - Qualitative research
موضوع	علوم اجتماعی - روش‌های آماری - برنامه‌های کامپیوتری
موضوع	Social sciences- Statistical methods - Computer Programs
شناسه افزوده	نظری، حامد، ۱۳۶۴، مولف
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ ت ۳ / ۹ / ۳ / ۶۱ / H
رده‌بندی دیویی	۳۰۶۷۲
شماره کتابخانه ملی	۵۱۳۰۷۲۷

انتشارات آرون

تحلیل داده‌های کیفی با استفاده از نرم‌افزار ۱۲ MAXQDA

تألیف: دکتر محسن نیازی - حامد نظری

ناشر: انتشارات آرون

چاپ دوم: ۱۴۰۰

چاپ مدیران: ۱۱۰۰ نسخه

۴۵۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب خیابان ۱۲ فروردین خیابان وحید نظری - ترسیده به خیابان منیری
- جاوید

تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

پلاک ۱۰۵ - واحد ۳

وبسایت: www.Arvanashr.ir

ایمیل: Arvanashr@yahoo.com

فهرست مطالب

پیشگفتار مؤلفان.....	۹
فصل اول: پژوهش اجتماعی کیفی.....	۱۲
۱-۱) مقدمه.....	۱۳
۱-۲) مقایسه روش های پژوهش پهنانگر و ژرفانگر.....	۱۵
۱-۳) دوگانگی های روش کمی و کیفی.....	۱۶
۱-۴) روش کیفی برای انجام پژوهش.....	۱۷
۱-۵) تفاوت های بین تحقیق کمی و کیفی.....	۲۱
۱-۶) مقایسه بین وظایف محققان کمی و کیفی.....	۲۳
۱-۷) مقایسه عناصر اساسی در تحقیقات کمی و کیفی.....	۲۴
فصل دوم: نظریه زمینه ای (گراندد تئوری).....	۲۷
۱-۲) بنیان نظریه زمینه ای.....	۲۸
۲-۲) ویژگی های نظریه زمینه ای.....	۳۳
۲-۳) مفروضات نظریه زمینه ای.....	۳۶
۲-۴) نقش استقراء در نظریه زمینه ای.....	۳۸
۳-۵) مفاهیم اساسی نظریه زمینه ای.....	۳۹

- ۱-۵-۲) بلوک‌ها و اجزاء سازنده ۳۹
- ۲-۵-۲) مقولات ۳۹
- ۲-۵-۳) کدگذاری ۴۰
- ۲-۵-۴) تحلیل تطبیقی مداوم ۴۱
- ۲-۵-۵) تحلیل مورد منفی ۴۱
- ۲-۵-۶) حساسیت نظری ۴۲
- ۲-۵-۷) نمونه‌گیری نظری ۴۲
- ۲-۵-۸) اشباع نظری ۴۲
- ۶-۲) کاربردهای نظریه زمینه‌ای ۴۳
- ۷-۲) مراحل هشت گانه نظریه زمینه‌ای ۴۵
- ۲-۷-۱) انتخاب روش مناسب مطالعه ۴۵
- ۲-۷-۲) مشخص کردن پدیده و فرایند مورد مطالعه ۴۵
- ۲-۷-۳) تأیید تحقق و دسترسی به منابع جمع‌آوری داده‌ها ۴۶
- ۲-۷-۴) انتخاب نمونه نظری ۴۶
- ۲-۷-۵) کدگذاری داده‌ها ۴۷
- ۲-۷-۶) کدگذاری انتخابی و تدوین نظریه ۴۸
- ۲-۷-۷) اعتبار سنجی نظریه ۴۹
- ۲-۷-۸) نگارش گزارش تحقیق نظریه زمینه‌ای ۵۰
- ۸-۲) انواع کدگذاری ۵۱

۵۲.....	۲-۸-۱) کدگذاری باز.....
۵۵.....	۲-۸-۲) کدگذاری محوری.....
۵۷.....	۲-۸-۳) کدگذاری انتخابی.....
۵۸.....	۹-۲) گزارش تحقیق.....
۵۹.....	فصل سوم: آشنایی با نرم‌افزار MAXQDA.....
۶۰.....	۳-۱) معرفی نرم‌افزار MAXQDA.....
۶۲.....	۳-۲) نصب و راه اندازی نرم‌افزار.....
۶۵.....	فصل چهارم: شروع کار با نرم‌افزار MAXQDA.....
۶۶.....	۴-۱) معرفی کاربردهای اصلی نرم‌افزار MAXQDA.....
۶۶.....	۴-۲) معرفی محیط نرم‌افزار MAXQDA.....
۶۶.....	۴-۲-۱) چهار پنجره اصلی.....
۶۹.....	۴-۲-۲) نوار عنوان.....
۷۰.....	۴-۲-۳) نوار منوها.....
۷۴.....	۴-۲-۴) نوار ابزار.....
۷۶.....	۴-۲-۵) نوار وضعیت.....
۷۷.....	۴-۳) چند نکته مهم در رابطه با شروع کار با نرم‌افزار.....
۷۹.....	فصل پنجم: نحوه کار با اسناد در نرم‌افزار MAXQDA.....
۸۰.....	۵-۱) ورود داده‌ها.....
۸۰.....	۵-۱-۱) ورود داده‌های متنی.....

- ۱-۵-۲) وارد کردن فایل‌های صوتی و تصویری ۸۴
- ۱-۵-۳) وارد کردن صفحه گسترده‌ها ۸۹
- ۲-۵) نحوه گروه‌بندی اسناد و ویرایش گروه‌بندی ۹۳
- ۳-۵) جابجایی در بین اسناد و جستجوی یک سند ۹۶
- ۳-۵-۱) جابجایی در بین اسناد ۹۶
- ۳-۵-۲) جستجوی یک سند ۹۶
- ۴-۵) ویرایش اسناد و جستجو در محتوای آن ۹۸
- ۵-۵) چند نکته مهم در رابطه با کار با اسناد ۹۹
- فصل ششم: کدگذاری باز در نرم‌افزار MAXQDA ۱۰۵
- ۱-۶) مفهوم کدگذاری باز ۱۰۶
- ۲-۶) نحوه ساختن کدهای باز با نرم‌افزار ۱۰۷
- ۱-۶-۲) کدگذاری باز داده‌های متنی ۱۰۷
- ۲-۶-۲) کدگذاری باز فایل‌های صوتی و تصویری ۱۰۹
- ۳-۶-۲) کدگذاری باز عکس‌ها ۱۱۴
- ۴-۶-۲) کدگذاری in-vivo ۱۱۵
- ۳-۶) پنجره مجموعه کدها ۱۱۶
- ۱-۶-۳) استفاده از کدهای تکراری ۱۱۷
- ۲-۶-۳) ویرایش کدها ۱۱۹
- ۳-۶-۳) فعال‌سازی کدها و اسناد ۱۲۳

۱۲۶.....	۴-۶-۶) ادغام کدها
۱۲۷.....	۴-۶) چند نکته مهم در رابطه با کدگذاری باز
۱۳۰.....	فصل هفتم: کدگذاری محوری با نرم‌افزار MAXQDA
۱۳۱.....	۱-۷) مفهوم کدگذاری محوری.....
۱۳۲.....	۲-۷) نحوه ساختن کدهای محوری با نرم‌افزار
۱۳۵.....	۳-۷) تهیه خروجی برای مقولات در نرم‌افزار
۱۳۸.....	۴-۷) نحوه تفسیرنویسی برای هر مقوله
۱۴۰.....	۵-۷) چند نکته مهم در رابطه با کدگذاری محوری
۱۴۲.....	فصل هشتم: کدگذاری انتخابی (گزینشی) با نرم‌افزار MAXQDA
۱۴۳.....	۱-۸) مفهوم کدگذاری گزینشی
۱۴۳.....	۲-۸) نحوه انجام کدگذاری انتخابی با نرم‌افزار
۱۴۶.....	۳-۸) ویرایش روابط نظری بین مقولات
۱۴۸.....	۴-۸) خروجی گرفتن از روابط نظری بین مقولات.....
۱۴۹.....	۶-۸) چند نکته مهم در رابطه با کدگذاری انتخابی
۱۵۱.....	فصل نهم: مباحث پیشرفته در نرم‌افزار MAXQDA
۱۵۲.....	۱-۹) جدول تقاطعی و ماتریس نقل قول.....
۱۵۲.....	۱-۱-۹) جدول تقاطعی.....
۱۵۵.....	۲-۱-۹) ماتریس نقل قول.....
۱۵۷.....	۲-۹) بخش های بازیابی شده

پیشگفتار مؤلفان

کتاب‌های بسیاری تاکنون در حوزه روش‌های کیفی در ایران تألیف شده است، همچنین آثار بسیاری در این حوزه ترجمه شده‌اند. نرم‌افزارهای انجام پژوهش‌های کیفی نیز علی‌رغم تازگی و نو بودن آن‌ها، به اشکال مختلف آموزش داده شده‌اند. اما مسئله مهم این است که اکثر کتب تألیف و ترجمه شده صرفاً جنبه‌های نظری و انتزاعی انجام پژوهش کیفی و مبانی تئوریک آن را توضیح می‌دهند؛ کتاب‌ها و جزوات مربوط به آموزش نرم‌افزارهای مختلف نیز صرفاً به شرح منوهای مختلف نرم‌افزارها و کاربردها و عملکردهای هر یک پرداخته‌اند. منتها کمتر کتابی توانسته است این دو عرصه را به یکدیگر پیوند دهد. به عبارت دیگر پیوند حوزه نظریه و پژوهش عملی موضوعی است که در اکثر کتاب‌های روش تحقیق کیفی مغفول مانده است.

ازاین‌رو کتاب حاضر با چنین هدفی طراحی شده است. با عنایت به اینکه یکی از پرکاربردترین و جافتاده‌ترین روش‌های تحقیق کیفی روش گراند تئوری است، کتاب حاضر تلاش کرده است در دو فصل اول بیشتر به این روش بپردازد. سایر فصول به آموزش نرم‌افزار بسیار پرکاربرد MAXQDA در دنیای پژوهش‌های کیفی اختصاص یافته است. درواقع کتاب حاضر تلاش کرده است در فصل اول مبانی روش تحقیق کیفی را بیان کند و در فصل دوم مراحل انجام روش گراند تئوری و جزئیات آن را شرح دهد و در فصول بعدی به شرح این نرم‌افزار و کاربرد آن برای این روش بپردازد. اکثر کتاب‌ها و جزوات آموزشی که در رابطه با نرم‌افزار MAXQDA وجود دارند با این مشکل روبه‌رو هستند که صرفاً به شرح منوها و امکانات مختلف نرم‌افزار

می‌پردازند. این موضوع در پاره‌ای موارد برای مخاطب نوآموز، گیج‌کننده و کسالت‌آور است. کتاب حاضر سعی کرده است از این مشکل بر حذر باشد.

برای این منظور نحوه استفاده از نرم‌افزار بر اساس مراحل مختلف انجام یک پژوهش کیفی طراحی شده است. کار با نرم‌افزار از مراحل ابتدایی نصب آن، ایجاد پروژه، ورود اسناد و مصاحبه‌ها آغاز می‌شود، با کدگذاری باز، محوری و گزینشی و همچنین ساختن مدل‌های نظری با نرم‌افزار ادامه می‌یابد و نهایتاً با توضیح برخی از تحلیل‌های پیشرفته کیفی با استفاده از نرم‌افزار خاتمه یافته است. تلاش شده است تا امکانات اصلی نرم‌افزار برای انجام یک پژوهش دقیق، توضیح داده شود. از این رو از عکس‌های متعدد از قسمت‌های مختلف نرم‌افزار برای آشنایی بیشتر کاربران استفاده شده است.

ساختار کتاب حاضر مشتمل به نه فصل طراحی شده است. عنوان فصل اول پژوهش اجتماعی کیفی است. در این فصل بیشتر به مقایسه روش‌های کمی و کیفی و پژوهشگران هر یک از شاخه‌های پرداخته شده است. علاوه بر این عناصر اصلی یک پژوهش کیفی در این فصل شرح داده شده است. در فصل دوم کتاب با عنوان نظریه داده‌نگر (گراند تئوری) تلاش شده است اصول و مبانی این روش به صورت مختصر شرح داده شود، مراحل اصلی و الزامات این روش نیز در این فصل به صورت مجمل شرح داده شده است. در واقع دو فصل اول بیشتر این هدف را دنبال می‌کنند که پژوهشگران ناآشنا به روش‌های کیفی ابتدا این روش را به صورت مختصر بشناسند و سپس وارد کار با نرم‌افزار شوند.

از فصل سوم به بعد مباحث مربوط به کار با نرم‌افزار MAXQDA طرح شده است. فصل سوم کتاب در رابطه با نحوه نصب و راه‌اندازی نرم‌افزار و توضیح کلی پنجره‌های آن است. فصل چهارم به نحوه شروع کار با نرم‌افزار پرداخته است و کاربردهای اصلی آن معرفی شده است. در فصل پنجم به نحوه کار با اسناد شامل ورود انواع داده‌ها، گروه‌بندی کردن آن‌ها و ویرایش اسناد پرداخته است. فصل ششم

در رابطه با کدگذاری باز با نرم‌افزار است و الزامات و روش‌های کدگذاری به‌طور کامل توضیح داده شده است. فصل هفتم به نحوه کدگذاری محوری و ساختن مقوله‌ها با نرم‌افزار اختصاص یافته است. فصل هشتم کدگذاری انتخابی و ساختن مدل‌های نظری با نرم‌افزار را شرح می‌دهد و درنهایت در فصل نهم برخی از مباحث پیشرفته در نرم‌افزار MAXQDA که می‌توانند تحلیل‌ها و گزارش یافته‌ها را برای پژوهشگر بسیار غنی نمایند، شرح داده شده است. این فصل شامل مباحثی از جمله جستجوی لغوی و کدگذاری خودکار، ماتریس کدها، روابط کدها و کار با یادداشت‌ها می‌شود. در تمام این فصول سعی شده است از زیاده‌گویی و ارائه توضیحات غیرکاربردی پرهیز شود و قابلیت‌ها و کاربردهایی توضیح داده می‌شود که می‌توانند در طول انجام یک کار پژوهشی به پژوهشگر یاری رسانند. امید است مطالب این کتاب برای پژوهشگران محترم مفید باشد. از خوانندگان عزیز درخواست می‌شود نقطه نظرات خود را به ایمیل مؤلفان ارسال نمایند.

بهار ۱۳۹۷

دکتر محسن نیازی

حامد نظری

www.ketab.ir